

บันทึกผลการประชุมเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
เวทีที่ 8 ณ โรงเรียนสตรีพัทลุง อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
วันพุธที่ 3 ธันวาคม 2546
ผู้เข้าร่วมประชุม 74 คน

อาจารย์จรรยา หนูทอง

ชี้แจงที่มาที่ไปของการทำงานประชาสัมพันธ์แผนแม่บทฯ และกล่าวถึงสื่อต่างๆ ที่นำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์โครงการ อาทิ แผ่นพับ จดหมายข่าว รายการวิทยุ “ดีทะเลาะเคาะตู” เว็บไซต์ คัทเอ๊าท์ หนังสือพิมพ์ โฟกัสภาคใต้ นอกจากนี้ ยังมีการถ่ายทอดสดจากเวทีทางเครือข่ายสถานีวิทยุ สวท. 3 จังหวัดละมอ. FM. 88.0 MHz ทั้งนี้ยังเป็นสื่อที่ทางทีมงานนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการติดตามและสื่อสารความเห็นของภาคประชาชนมายังคณะผู้จัดทำแผนแม่บทฯ

นอกจากนี้ ยังมีคณะทำงานอีก 7 คณะที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบ ดังนั้น ผู้เข้าร่วมสามารถนำเสนอความเห็นได้อย่างเต็มที่ และทุกความเห็นจะถูกนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการทำแผนแม่บทฯ ต่อไป

อาจารย์อารี รั้งสิโยกฤษญ์

ในฐานะผู้ดำเนินการมีส่วนร่วมในการรับฟังความเห็นจากประชาชน ระบุที่มาของทีมงาน 3 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ และสถาบันราชภัฏสงขลา แนะนำตัวแทนทีมนักวิชาการ ผู้รับผิดชอบ 9 ประเด็นศึกษาที่มาร่วมเวที และผู้จัดการโครงการ คือ อาจารย์วิรัช กาญจนสุวรรณ

สำหรับภารกิจของ 3 สถาบัน คือ การจัดทำแผนแม่บทฯ พื้นฟูทะเลสาบ โดยเฉพาะการค้นหาข้อมูลทั้งในทางวิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม และข้อมูลจากคนในพื้นที่ การดำเนินการของคณะทำงานเน้นการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน โดยมีเป้าหมายพยายามคืนสภาพลุ่มน้ำทะเลสาบให้เหมือนเดิมมากที่สุด ทั้งนี้ทีมงานได้แบ่งทะเลสาบออกเป็น 4 ส่วน คือ ทะเลน้อย ทะเลสาบตอนบน ทะเลสาบตอนกลาง และทะเลสาบตอนล่าง

เพื่อให้ทะเลคืนสู่สภาพเดิม ทีมงานจึงอยากรู้ข้อมูลว่า สภาพเดิมของพื้นที่เป็นอย่างไรและมีแนวทางในการฟื้นฟูอย่างไร รวมไปถึงสภาพปัญหาในปัจจุบัน ทีมงานต้องการข้อมูลที่ถูกต้องที่สุด และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนมากที่สุด เมื่อได้ข้อมูลแล้ว จะมาจัดร่างแผนแม่บทฯ มาเสนอให้พี่น้องอีกครั้ง อีก 10 เวที และเมื่อได้แผนแม่บทฯ แล้วจะนำมาข่อยเป็นแผนปฏิบัติการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติต่อไป โดยมีเวลาดำเนินการเพียง 1 ปี

คุณวิชัย มงคล

ผมขอเสนอความเห็น หลังจากได้อ่านเอกสารก็ตรงกับความคิดหลายๆ เรื่อง โดยเฉพาะการสร้างแหล่งเก็บน้ำ คือแทนที่จะสร้างพังกั้นน้ำ เราน่าจะใช้น้ำดันน้ำกันเอง ธรรมชาติของทะเลสาบในช่วงหน้าแล้งน้ำกร่อย พอฝนตกแรงจะดันน้ำจืดเข้ามาเอง แต่ทุกวันนี้ น้ำดันมาไม่ได้เพราะมีการกั้นเขื่อนดันน้ำ

ทำไมเราไม่กั้นน้ำบนเขาเฉพาะในช่วงหน้าฝน ถึงหน้าแล้งค่อยปล่อยลงมา ทำเขื่อนเล็กๆ กันเป็นจุดๆ

ปัญหาอีกอย่างของเรา คือ การใช้น้ำเราไม่ประหยัด คนที่อยู่ดันน้ำ ใช้น้ำอย่างไม่เห็นคุณค่า ถ้าเราทำเขื่อนที่เก็บน้ำ ซึ่งปัจจุบันข้างบ้านผม อำเภอกวนขนุน ระยะทางแค่ 8 กิโลเมตร มีฝายกั้นน้ำนับสิบฝาย แต่หน้าแล้งกลับไม่มีน้ำใช้

ทำอย่างไรให้หน้าฝนน้ำมาเก็บไว้ หน้าแล้งปล่อยลงมาตามความต้องการใช้ประโยชน์ และต้องใช้ได้อย่างประหยัด อย่างระบบน้ำหยด...แต่ทำนาใช้น้ำหยดไม่ได้...ต้องใช้ระบบน้ำซึม นั่นเป็นเรื่องเฉพาะของชาวนา

นอกจากได้เก็บน้ำแล้ว ประโยชน์จากเขื่อนยังทำเป็นสถานที่ท่องเที่ยว น้ำที่เก็บไว้ยังสามารถนำมาผลิตน้ำประปาได้อีก

ผมเสนอให้เก็บน้ำพื้นที่ต้นน้ำบนเขา แล้วเดินท่อได้ดินนำมาใช้ แล้วก็ปล่อยน้ำให้ประปาผลิตน้ำประปา ถ้าทำอย่างนั้นหน้าแล้งจะดันน้ำเต็มไปได้

คุณชาญชัย สรรสาคร

ต้นน้ำจะให้เหมือนธรรมชาติทำได้ ความคิดผมน่าจะปลูกป่าสร้างความสมบูรณ์ใหม่ ส่วนหลักการใช้น้ำไปดันน้ำเต็มจะมีวิธีอย่างไร ฝากทีมวิชาการไปคิดด้วย

คนเดิวนี้นี้มากขึ้น ฝนตกไม่ตามฤดูกาล ความแห้งแล้งเกิดขึ้น เดิวนี่เดือนอ้ายไม่มีน้ำ หน้าฝนไม่มีฝน ทั้งหมดนี้ไม่ใช่เพราะธรรมชาติ มนุษย์เป็นผู้ทำ

ถ้าจะเป็นการแก้ปัญหา ผมอยากให้เพิ่มป่าขึ้นมา ให้อุดมสมบูรณ์เหมือนอดีตสัก 50 เปอร์เซ็นต์ ก็พอ

คุณปกรณ์ พงศ์เสถียร

การที่เขาจะสร้างโน้นสร้างนี้กัน ผมไม่มีความเห็น เพราะว่าไม่มีข้อมูลทั้งสิ้น แต่ว่าผมมีประสบการณ์ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมาในการพัฒนาจะมาเล่าสู่กันฟัง

ช่วงแรกการพัฒนาลงไปทีไหนจะมีความเจริญ แต่ในช่วงหลังๆ การพัฒนาไม่เป็นไปตามภาษาเสียแล้ว เพราะเกิดผลร้ายมากขึ้น

จากเขาปู่เขาย่า ผ่านควนขนุน มาถึงวัดประดู่เรียง แยกมายังวัดเขาเมือง ผ่านตำบลชัยบุรี ส่วนหนึ่งมาลงทะเลน้อยที่ปากประ มีคลองอยู่สายหนึ่ง คือ คลองท่าแนะ เมื่อก่อนเรือใบสามารถแล่นได้และมีบ่อห้วยมากมีชื่อมาก เดิวนี่คลองนั้นหายไปแล้ว ไม่มีน้ำ ทำไมเป็นเช่นนั้น เพราะว่ามีเขื่อนขึ้นขึ้นระหว่างเมืองเก่าไปออกคลองเมือง วิธีการสร้างเขื่อนเขามองว่าจะนำน้ำไปทำนา ผมขอสะกิดเตือนสักนิด ขอให้ดูหลายๆ จุด เพราะปรากฏว่าเขื่อนนั้นเมื่อสร้างเสร็จผลประโยชน์ที่ได้ก็มีจริง แต่ผลเสีย คือ คลองตัน ส่วนล่าง ตำบลชัยบุรี ใช้น้ำไม่ได้เลย ต่อมาเขาทำ

ประปาสูบน้ำออก ได้ใช้น้ำบึง แต่ที่สูญเสียไปคือคลองกับสาгу ที่เสียไปเพราะเขาขุดออก เมื่อก่อนเคยมีป่าสาгуมาก หัวสาгуนี้สำคัญไม่ใช่ย่อย ระบบนิเวศน์ตรงนั้นจะหายไปหมด

ผมขอเสนอว่าจะพัฒนาตรงไหน ให้ดูหลายๆ จุด ดูผลกระทบด้วย

คุณเปลื้อง ประชาชาติ

ผมจะขอย้อนอดีตคลองท่าแค คลองนี้สมัยเด็กๆ น้ำใสไหลเย็นเห็นตัวปลา สามารถเดินในคลองได้ นั่นคือ เมื่อปี 2508 ขณะนี้สภาพคลองเปลี่ยนไปแล้ว น้ำไม่ไหล น้ำขุ่น ไม่ใสเหมือนเดิม ปลาก็ไม่รู้ไปไหน เกิดเป็นวังน้ำ เพราะมีการกั้นน้ำเป็นช่วงๆ เป็นฝายบ้าง ทำนบบ้าง

คลองนี้น้ำไหลผ่านไม่น้อยกว่า 5 ตำบล มาตลาดสี่กั๊ก โยงไปบ้านอาจารย์ปกรณ์ ในเขตเมือง โยงไปหมด กลายเป็นแม่น้ำลำปำ ผมไม่ต้องบอกว่าคลองนี้สำคัญอย่างไร คลองนี้มาเชื่อมกับคลองน้ำเขียวที่หัววัง

ในอดีต ที่มาของท่าแคเป็นเพราะว่าเคยเป็นท่าแพมาก่อน มีการขนถ่ายสินค้า เมื่อก่อนได้ใช้สัญจรโดยใช้เรือ ทุกวันนี้เรือเข้าไม่ได้แล้ว เวลานี้ก็ไม่มีน้ำให้ว่ายได้แล้ว สภาพที่เห็นเปลี่ยนไป 40 กว่าปีแล้ว

ทุกวันนี้ไม่มีแล้ว ถ้าเราไม่ดูแลคลองสายนี้ให้ดี ผมคิดว่าคนในเทศบาล 5 หมื่นคนเดือดร้อน ที่ผ่านมาเขาแก้ปัญหาด้วยการอุดน้ำที่นาท่อม ถ้าแก้ปัญหานี้ไม่ได้ คนในเขตเมืองท่าเกษตรเดือดร้อนแน่ ต้องได้รับการฟื้นฟู อบจ. น่าจะเป็นเจ้าภาพร่วมกับ อบต. ทำงานร่วมกันแล้วแต่วิธีการสรรหางบประมาณ ส่วนสาเหตุของปัญหาคลองนี้เกิดมาจากการทิ้งขยะ ไม่ได้ใช้ประโยชน์

ผมอยากเสนอว่าการพัฒนาทะเลสาบหรือพัฒนาคนต้องทำควบคู่กัน ผมคิดว่าต้องทำควบคู่กันไป พัฒนาทะเล ทะเลไม่สามารถพัฒนาคนได้ แต่คนสามารถพัฒนาทะเลได้

คุณสุจินต์ ละมุสิก

ตามที่ท่านเปลื้องพูดนั้นเป็นความจริง หน่วยงาน อบต. เรากำลังคิดแก้ไขสายเลือดเส้นนี้ โดยเฉพาะเขตทางเหนือ ผมรู้ว่าเมื่อก่อนมีเรือสำเภาใหญ่เข้ามาได้ แต่ทุกวันนี้กระโดดข้ามได้แล้ว เพราะสาเหตุการตื้นเขินของน้ำ รวมทั้งปัญหาของประปา ชลประทาน ทำให้คลองแห้งแล้ว และมีเขื่อนมากถึง 16 แห่ง เป็นเขื่อนที่ชาวบ้านสร้างมาตั้งแต่ปี 2518 ท่านก็ถูกรั้วมีนโยบายเงินผันให้ทำ โดยที่ชาวบ้านไม่มีความรู้ สร้างเขื่อนกัน น้ำน้ำระบายไม่ได้ แลเมเจอปัญหาที่มีตะกอนหน้าเขื่อน

แถวบ้านผมตำบลตานาน ห้องสุขาภิมาตั้งริมคลอง หน่วยงานราชการพอมีฐานะยกเป็นสภาตำบล ขอร้องว่าให้ทำลายเฉพาะสิ่งปฏิกูล ปรากฏว่าความร่วมมือจากพี่น้องดีมาก ระยะหลังก็มีการอนุรักษ์ต้นสาгу มีข้อบัญญัติห้ามจับสัตว์น้ำเพื่ออนุรักษ์ตรงนี้

สมัยก่อน ทะเลสาบมีน้ำมาก สมัยนี้ไม่มีน้ำจะดันน้ำ เกิดตะกอน น้ำเค็มเข้ามา สาเหตุของปัญหาความคิดผมว่าอยู่ที่คน คนทำลายไปมาก รุ่นหลังมานุรักษ์ต้องคิดกันนานเพราะลุ่มจมสลายไปมาก ตรงนี้ต้องเน้นไปที่คน ทำอย่างไรให้ชาวบ้านมีจิตสำนึก มีความรู้ในการดูแลสิ่งแวดล้อม เรากำลังทำงานอยู่ เช่น รมรณรงค์ให้ลดการใช้ถุงพลาสติก

คลองนี้ทุกวันนี้ยังสามารถใช้งานได้อยู่บ้าง ไม่ถึงกับเลวร้ายไปหมด จากการอาสาลงมาดูแลปัญหาที่พบก็คือ หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง การประสานยังมีปัญหา ผู้ว่าเซ็นแล้ว หลักฐานต่างๆ เอกสารก็ไม่มี อาสาสมัครมีความพร้อมแต่ไม่มีงบประมาณ อยากฝากว่าการอนุรักษ์ให้ทำตั้งแต่ครอบครัว ชาวบ้าน และเจ้าหน้าที่ต้องเอื้อเพื่อสนับสนุนงบประมาณด้วย

คุณจรรยา พงสพาน

ผมคิดใจที่ได้เห็นท่านผู้รับผิดชอบใน 9 ประเด็น ผมขอเพิ่มเติมว่าทำอย่างไรในการรักษาสภาพทรัพยากรให้ยั่งยืนที่สุด การสร้างเขื่อนใหญ่ ผมอ่านเจอในเอกสารว่าเขื่อนไม่ได้แก้ปัญหอะไร ถามว่าเขื่อนสร้างให้ใคร นอกจากทำลายธรรมชาติแล้วยังทำลายวิถีชีวิตด้วย ประสบการณ์ผม เขาจะไม่ทำเขื่อนใหญ่

อาชีพความเป็นอยู่ของชุมชน โครงการของรัฐเกิดผลกระทบแน่นอน ทำอย่างไรที่จะรักษาวิถีชีวิตของชาวบ้านให้มากที่สุด ทำอย่างไรไม่ให้คนต่างถิ่นเข้ามาจกฉวยผลประโยชน์จากชุมชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน มาตรา 76 ทุกโครงการภาครัฐต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกระดับ ไม่ใช่มารับความเห็นแล้วสูญหายไป คณะกรรมการต้องเปิดโอกาสให้พี่น้องขึ้นไปร่วมให้ได้ เท่าที่ผ่านมา ภาครัฐกำหนดเราทั้งหมด จากบนลงล่าง ตอนนี้เราสามารถมีส่วนร่วม ไม่พอ เราต้องมีคณะกรรมการเข้าไปนั่งด้วย

การพัฒนาทะเลสาบผลกระทบมีแน่นอน เราต้องช่วยหามาตรการทำอย่างไรให้ธรรมชาติมีสภาพสมบูรณ์มากที่สุด การดูแลป่า น้ำ ทะเล ต้องมีให้ชัดเจนที่สุด

ที่ทะเลน้อยมีชาวต่างชาติมาแต่งงานกับคนทะเลน้อย การสร้างที่พักคนไทยไม่มีสิทธิ์ไปเหยียบที่นั่น เปรียบกับภูเก็ดยุี่่นมาสร้างหมู่บ้านให้คนแก่อยู่ คนไทยห้ามเหยียบ ถ้าไม่มีมาตรการป้องกันทะเลสาบอาจเกิดขึ้นได้

คุณมานะ พุดแก้ว

ผมอายุ 60 กว่าแล้ว ผมเป็นห่วงลูกหลานในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไรรสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ปู ปลา น้ำในหนองคลองบึง ในอดีตที่ผ่านมาทำให้เรามีความสุขสบายหลายอย่าง อยู่อย่างมีความสุขต่อไปอนาคตเป็นอย่างไร

สิ่งที่เป็นปัญหากับทะเลสาบ ปูปลาขาดแคลนและน้ำดินเงิน เกิดจากน้ำอย่างเดียว ปัญหาสำคัญที่ต้องแก้คือ น้ำ สิ่งสำคัญ คือ ขาดน้ำที่ถ่ายเทสู่ทะเลสาบ หน้าฝนน้ำมากใช้ไม่หมด แต่หน้าแล้งน้ำขาดแคลนการแก้ปัญหา

- (1) ต้องให้มีป่าขึ้นมา ชายเขาปลูกป่าให้แน่น
- (2) กักน้ำจากเขาเก็บให้หมด ไม่ทำเขื่อนใหญ่ ไว้ใช้น้ำแล้ง
- (3) คลองดินเงิน ดับละชะมวง ดับลควนขนุน คลองไม่ได้รับการดูแลแก้ไข ไม้ไผ่รูกคลอง ทำให้ดินเงิน ไบไม้ทับถมลงไปขาดการดูแล เกิดมลภาวะเป็นพิษ
- (4) ให้ อบต. ทุก อบต. ดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อม สร้างเรื่องน้ำเป็นเรื่องสำคัญลำดับแรก พัฒนาคลองทั้งหมด สิ่งปฏิญ์ต้องเอาทั้งให้หมด ปลูกป่าสาธุคืนกลับมา
- (5) คลองผ่านเขตเทศบาล ชาวบ้านทิ้งน้ำเสียลงไป ทำไมหน่วยงานรับผิดชอบไม่ดูแล

- (6) เรื่องปากท้องต้องสร้างความอุดมสมบูรณ์ขึ้นมา ปล่อยปลาลงไปให้มากที่สุด ให้ อบต. ออกกฎหมายห้ามจับ ห้ามใช้เครื่องมือจับสัตว์
- (7) พัทลุงเคยเป็นอู่ข้าวอู่น้ำของภาคใต้ นากลายเป็นสวนยางไปหมดแล้ว ยางราคาดี คนหันไปปลูกยาง เพราะทำนาขาดน้ำ อบต. น่าจะเข้ามาดูแล สูบน้ำมาให้ใช้
- (8) ชาวบ้านปลูกป่าไผ่เพื่อให้ได้ที่ดินออกрук้าเข้าในคลอง อบต. น่าจะขยายคลองให้เหมือนเดิม แล้วปลูกสาเก

คุณลิ้ม คงคำ

ผมขอย้อนยุคไปในอดีต ไปอาบน้ำในคลองขนุน น้ำใสแลเห็นกันหมด ต้มปลาเล็กน้อย เคยหาปลาเคียวนี้ไม่มีแล้ว วิถีชีวิตเปลี่ยนไปมาก ทะเลน้อยมีรถสองแถว 70 คัน ถนนวิ่งไม่พอ ผมอยากเสนอให้ทะเลน้อยเป็นแบบแก้มลิงสำหรับเพาะพันธุ์ปลา พืชพันธุ์จะได้กลับมา ปลาจะได้กลับมา กระชูดที่เคยมีก็ไม่มีต้องไปซื้อจากหัวไทร ถ้าตรงนี้เกิดน้ำใสจากทุกคลองไหลสู่ทะเลสาบ ไม่ต้องลงทุนมากด้วยการสร้างเขื่อน ขอให้กลับมาเป็นธรรมชาติเหมือนเดิม

คุณชนพัฒน์ เหมือนจันทร์

ความคิดเห็นส่วนตัวนะครับ ต่อประเด็นที่กำลังพูดคุยกันอยู่ ผมเข้าใจว่าอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านระหว่างยุคสิ่งที่จำเป็นวันนี้คือการพัฒนาคน ปัญหาทะเลสาบส่วนหนึ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา แต่หน่วยงานท้องถิ่นทั้ง อบจ. อบต. ยังต่างคนต่างทำ การพัฒนาที่ขาดการจัดการทำให้เกิดปัญหา พัฒนาแล้วล้มวิธีชีวิตครับ

เราต้องการเห็นผลทันตา ไม่ให้ประชาชนมีส่วนร่วม ผมได้ฟังหลายคนสะท้อนอดีต พื้นที่เกษตรกรก็มีส่วนในการสร้างปัญหา ผมฝากว่าอยากให้พัฒนาควบคู่กับความเจริญทางวัตถุ เพราะคนมี 2 ประเภท คือ คนที่ใช้กับคนที่รักษา โดยเฉพาะคนที่ใช้เพื่อธุรกิจ คนที่รักษากฎหมายทำหน้าที่สมบูรณ์หรือยัง

เรามีส่วนสำคัญที่สุด พูดถึง อบต.และอบจ. เลือกตัวแทนทุกระดับไปทำหน้าที่พัฒนา ถ้าเราเลือกคนามสกุลเดียวกัน ไม่เข้าใจเรื่องการพัฒนา ไม่มีสำนึกสาธารณะ อย่าเลือกไปเลยครับ นี่เป็นการแก้ปัญหาที่ใกล้ตัวทำได้ง่ายที่สุดครับ

คุณวินัย โกลฟวง

ป่าพะยอมยังมีชีวิตอยู่เป็นเกษตรกรเหมือนเดิม ที่ทุกคนพูดคุยย้อนอดีตปัญหาที่เกิดขึ้น ความเจริญทางวิทยาศาสตร์ห้ามไม่ได้ ความเปลี่ยนแปลงของโลกก็ห้ามไม่ได้ สังคมที่เจริญแล้วปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่เกิด ทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกัน แต่เราแยกส่วนรับผิดชอบ ผมว่าแก้ปัญหาไม่ได้เลย

เมื่อก่อนวัดเกิดขึ้นได้เพราะคนในหมู่บ้านร่วมกันคิด รัฐไม่ได้คิดขึ้นเลย เขาทำได้ ทำได้ดี พอยึดรัฐเป็นหลัก ประชาชนเป็นคนนอกวงการ ถามว่าคนที่ได้รับการศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาแค่ไหน คนไม่ได้มีส่วนร่วมจริง ชาวบ้านไม่ได้รับการตอบสนองอย่างแท้จริง

การมีส่วนร่วมยังไม่เกิดจริงในทางปฏิบัติ ประชาชนไม่ได้ร่วมตั้งแต่ต้น พวกกันทีละส่วน การแก้ปัญหาต้องร่วมกันทุกภาคส่วน คนต้องมีจิตสำนึกในการหวงแหนดูแลทรัพยากร สถาบันการศึกษาต้องลงมาสัมผัสพื้นที่ต้องพูดร่วมกัน ภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่มีเกียรติบัตร แต่แก้ปัญหาสังคมได้ ต้องหลอมภูมิปัญญา สร้างจิตวิญญาณ มีจิตสำนึก แล้วมาแก้ปัญหาร่วมกันทุกส่วนของสังคม ยุทธศาสตร์ระดับจังหวัดเคยคิดร่วมกับแผนแม่บทฯ หรือไม่

คนต้องต่อสู้ แต่ทิศทางการต่อสู้ไปทำลายสิ่งอื่นมากน้อยแค่ไหน นี่คือนโยบาย

คุณชีพ รุ่งมณี

ผมมี 2 เรื่องที่จะเสนอ ผมเคยอยู่ทะเลน้อย เมื่อก่อนน้ำใส สบาย ทุกวันนี้ น้ำเสียหมด เพราะการประกอบอาชีพทำเล็กระจูด สีที่ข้อมทะเลน้อย ปลาไม่สามารถยังชีพได้ จะมีมาตรการอย่างไรทำให้น้ำบริสุทธิ์ หรือปรับสภาพน้ำเสียให้เป็นน้ำดีก่อนปล่อยลงทะเลน้อย

งบประมาณมหาศาลทำถนน ผมเป็นห่วงมาก คลองนางเริ่มเชื่อมทะเลสาบ มีสภาพสวยงามมีนกบินดวงอาทิตย์ขึ้น มีถนนสายใหม่ บรรยากาศเหล่านี้จะมีอยู่หรือไม่

น้ำที่อยู่ข้างถนนให้มีสภาพเหมือนเดิม อย่าให้มีบ้านขึ้นมาทำลายบรรยากาศ

คุณวิชาณี ศรีคง

ดิฉันอยากมีส่วนร่วมตรงนี้บ้าง มีแต่ดิฉันที่เป็นเด็ก อยากเสนอว่าให้โรงเรียนมีชุมชนอนุรักษ์ แล้วเชิญผู้มีความรู้มาให้ความรู้ เพราะไม่ทราบว่าอดีตเมื่อก่อนเป็นอย่างไร

ดิฉันได้มีโอกาส อาจารย์ให้ไปศึกษาความสัมพันธ์ชุมชนกับคลอง ไปหาผู้มีความรู้ที่มีอายุมากสิ่งที่ต้องการ คือ ให้ความรู้กับนักเรียนเพื่อกระตุ้นจิตสำนึกในการปกป้องทรัพยากร

คุณศุภกร ไกรแสง

การที่เราจะพัฒนางานแต่ละอย่าง สิ่งสำคัญ คือ พัฒนาคคน เริ่มจากคนในชุมชนที่รับรู้ปัญหาจากพื้นที่ ผมอยู่ท่าโพธิ์ คลองมีปัญหามาก ทรัพยากรในน้ำเสื่อมสูญลดจำนวนไปมาก เมื่อก่อนเคยมีปลา เมื่อมีการขุดลอกทำให้สัตว์น้ำไม่สามารถอาศัยได้

ในช่วงการเลือกตั้ง สส. สจ. จะเอารถแบ็คโฮ มาขุดลอก โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบ พอได้คะแนนแล้วก็หายไป

บ้านผมมีปลาแขยง มาติดที่ทำนบปูน เมื่อก่อนไม่เคยมีทำนบปูน มีแต่คันดิน เมื่อสิ้นหน้าทำนาก็เปิดคันดินให้ปลาได้ขึ้นมาวางไข่ แต่พอทำทำนบปูน ปลาไม่สามารถขึ้นมาวางไข่ นี่คือนโยบาย คนในชุมชนจะต้องลุกขึ้นมาปกป้อง

หลักสูตรการศึกษาต้องมีเรื่องเหล่านี้บรรจุลงไป ตัวแทนที่เข้าไปแก้ปัญหามีความรู้ มีความจริงใจ ไม่มุ่งหวังผลประโยชน์

สมัยนี้ความฟุ้งเฟ้อเป็นเรื่องการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน บ้านผมทำเครื่องแกง คนในชุมชนยังไม่มีความรู้ในการนำเครื่องมือที่นักการเมืองนำไปแจก

คุณวิชัย มงคล

ผมขอพูดเพิ่มเติมสักนิดครับ ทำเขื่อนเล็กๆ เป็นฝายกั้นน้ำ เก็บกักเป็นช่วงๆ หรือทำนบที่สามารถปิดเปิดได้ ให้น้ำเปิดให้ปลาขึ้นไปวางไข่ได้ น้ำแล้งก็ปิดสูบน้ำมาใช้ ทุกจุดที่ทำกั้นน้ำจะมีทางแยกคingleน้ำไปใช้ ที่วัดเขาอ้อเขาปิดตายหมด

การประมง หลายท่านพูดถึงต้นสาคร...เราทำใหม่ได้ไหม อย่าไปแย่งอาหารปลามากิน ฝนตกปลาถูกครอก คนเอามากินหมด เลิกกินปลาเล็ก ปลาตุม...คนอายุเกิน 40 รู้จัก เดียวนี้สูญพันธุ์หมดแล้ว

ผมเห็นด้วยกับโครงการทำถนนที่ทะเลน้อย ผมเห็นด้วยให้สร้างสะพาน ไม่ทำถนน อย่าเปิดโอกาสให้คนต่างชาตินำไปทำรีสอร์ทอีก

คุณสมเสริม ชูรักษ์

เมื่อตะกี้มีคนบอกว่าอย่ากินปลาเล็ก ผมกลัวว่าจะมากินปลาโลมาครับ คิดใจที่มีคนหลายรุ่นมาอยู่ที่นี่ ผมมีเรื่องพูดหลายเรื่อง

น้ำ ระบบของโลก ทะเลสาบมีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบของโลก การพัฒนาที่รวดเร็วโลกปรับตัวไม่ทัน ปีที่แล้วน้ำเข้ามามาก น้ำมาจากจีนไหลสู่มหาสมุทรแปซิฟิกมาอ่าวไทย และเข้าทะเลสาบ เราไม่เคยกล่าวถึงเรื่องที่กว้างออกไป

การทำลายสิ่งแวดล้อมของโลก เราทำกันมาก ทำให้เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก ทำให้น้ำเค็มเข้ามาทำลายทะเลสาบ

การประชุมครั้งนี้เล็กๆ ไม่ได้ผล ต้องเชิญคนต่างประเทศมาด้วย พูดกันทั้งโลก อย่างทีมอนุรักษ์ปลาโลมา อีระวัดของผมก็เชิญชาวต่างประเทศ เชื่อมโยงกันทำงาน

เชิญชวนพี่น้องมาดูแลโลมา ที่พิพิธภัณฑสถานน้ำที่ลำปำ มีแล้วมาดูบ้าง มีโชว์แล้ว โชว์กระดุกให้เห็น ปัจจุบันปลาโลมาหัวบาตรยังมีอีก 20 กว่าตัว

ประเด็นเรื่องปลาโลมาอยากให้มีในแผนเพราะมีอยู่ 2 แห่งในโลก โดยเฉพาะในพื้นที่ของทะเลสาบ อันเป็นที่น่าภูมิใจ ผู้ว่าฯ พัทลุงประกาศให้เป็นสัตว์ประจำจังหวัด และอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทุกวันนี้ ปลาโลมาจึงได้ชื่อว่าเป็นเจ้าแม่แห่งทะเลสาบ

ผมเป็นเลขาชมรม ผลักดันไม่เต็มที่ ต้องอาศัยทุกคนเข้ามาช่วย โดยเฉพาะการศึกษาที่เคยศึกษากันแต่ในหนังสือ ในห้องเรียน น่าจะลงไปดูของจริงในพื้นที่บ้าง

รังนก หลายปีถูกผูกขาดด้วยบริษัทหนึ่ง ปีละ 50 ล้านบาท แต่ทำไมปีนี้ทำไมประมูลค่าสัมปทานได้ถึง 500 ล้านบาท ขอให้อย่ารู้แต่บางส่วนบางกลุ่ม นี่คือผลประโยชน์ที่จะได้กับคนในชุมชน

ต่อไปถนนจากไสกลิ้งไปหัวป่า การประมูลไปถึงไหน ทำกันจริงไหม ช่วยกันตรวจสอบด้วยว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่

คุณอ้อม ประนอม

การประชุมมีความคิดหลากหลาย ประเด็นที่ผมกราบเรียน มี 2 ส่วน

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทุกแหล่งในลุ่มน้ำ น้ำเป็นสายธารแห่งชีวิต ถ้าไม่รู้จักคิด การพัฒนาจะนำหายนะมาสู่คนทะเลสาบแน่นอน ประสบการณ์จากตะโหนดสรุปได้ว่า การพัฒนาเรื่องแหล่งน้ำต้องทบทวน ระหว่างชลประทานกับชีวิตประชาชน ต้องทบทวนแล้วจึงเดินหน้า เพราะอย่างยิ่งพัฒนายิ่งทำลายชลประทานปิด การพัฒนาปิดไม่เคยให้ประชาชนมีส่วนร่วม

การดำเนินงานรับฟังความเห็น อยากให้หลากหลายและลุ่มลึก เอาเป็นเรื่องๆ เรื่องที่เป็นวิถีชีวิต เรื่องน้ำ เรื่องคลอง การทำลายมีมาก การสร้างสรรค์มีน้อย คิดแล้วเสียใจ เสรีใจ

กั้นคลองน้ำไหลไม่ได้ หัวสมองนักพัฒนาหิบบินขึ้นให้โดยที่ชาวบ้านไม่มีความรู้ ทบทวนการพัฒนา โครงการ พัฒนาอย่างถูกหลักวิชาหรือไม่ ถามผู้รับผิดชอบ การถามโดยไม่มีผู้ให้ความคิดเห็นไม่ใช่ปัญญา พวกกันเป็นเรื่องๆ พวกให้ชัด

ความเห็นได้แล้วนำมาถามประชาชนอีกครั้ง เพราะหัวใจชาวบ้านอยู่ทำงาน ไม่ใช่เงิน ห่วงแต่เรื่องชีวิตและความเป็นอยู่ นักพัฒนาห่วงแต่เรื่องเงินจะไหลมาเทมาในรูปแบบต่างๆ มีความขัดแย้งกัน เรื่องเงินอย่าผลิผลาม โครงการใดที่รัฐพูดว่าอย่าผลิผลามหลงเชื่อ ไม่ได้พิสูจน์อย่าเพิ่งเชื่อ ผันดินนี้เป็นของเรา

นักพัฒนาจริงๆ ชุดที่เป็นวิชาการแต่ละเรื่อง โปรดมาพบกับประชาชนอย่างมีศักดิ์ศรี พวกกันอย่างเท่าเทียมกัน พบกันซึ่งหน้า ฟังให้มาก แล้วจะรู้หัวใจประชาชนว่าเจ็บปวด ทุกข์ทรมานจากการพัฒนาของรัฐ

ขอยุติให้มากกว่านี้ เงินไม่พอให้ขอมากกว่านี้ นั่งคุยแบบลานชาบ้าน ไม่ต้องออกทางวิทยุ เสียงประชาชนยิ่งใหญ่มาก เพราะนี่เป็นเวทีรับรู้ ไม่ใช่เวทีการเรียนรู้

พัทลุงยังมีอีกหลายเวที มีการพัฒนาทะเลน้อย ลำปำ เมื่อใด เมื่อนั้นเราจะเจอกับพลังของพี่น้องประชาชน

คุณจินตนา เส็นนท

ดีใจมากที่ได้เปิดเวทีนี้ ดิฉันอยู่พัทลุงมาหลายปี ดิฉันเคยทำผิดกับทะเลสาบมาหลายอย่าง เล็กๆ ขอบกินไข่เต่า ได้จากไหน...พัทลุง ปลามีหลายชนิด หายไปไหน ไข่เต่าเหมือนกัน ถามนักเรียนๆ บอกว่า ไม่เคยเห็น เหลือแต่หาดไข่เต่า

นางเงือกหรือปลาพะยูนก็ไม่มีแล้ว เขาเรียกหมู่น้ำ ตอนนี้ไม่มีแล้ว เหลือแต่ที่ปากพะยูน เหลือแต่ปลาโลมา เราในฐานะครู ช่วยในการสร้างจิตสำนึกกับเด็กให้หวงแหนธรรมชาติ โดยเฉพาะเรื่องน้ำ ถ้าดูแลตรงนี้ธรรมชาติจะกลับมา

ในอดีตสัตว์มีมาก แต่หายไปหลายอย่าง ปลาแซลมงกำลังจะหมดไปอีก พยายามแก้นิสัยของเด็กๆ โดยเฉพาะการกิน โดยเฉพาะปลาที่มีไข่ ลดนิสัยการกิน นกน้ำกินมากก็หมด รัฐบาลควรมีมาตรการไม่ให้คนไปจับปลาในฤดูวางไข่ โดยการสร้างจิตสำนึกให้กับทุกคน แต่ละคนช่วยกัน ไม่ต้องหวังรัฐบาล

ไปทำค่ายที่ทะเลน้อย มีฝูงพลาสติคติดชานก นกมันคงทรมาน ไปเที่ยวป่าหรือทะเลไม่ควรทิ้งของเหล่านี้ลงไป การสร้างจิตสำนึก สร้างนิสัย อย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ลดนิสัยลง

บุญรัตน์ ไกลศิริกรม

ผมอยู่ลำปำ ทุกอย่างไปจบที่นั่นหมด คนลำปำไม่เหมือนเมื่อก่อน เพราะว่าคนจะมีนิสัยเห็นแก่ตัวมากขึ้น สาเหตุ คือ คนสมัยก่อนเขาได้กินน้ำคลองลำปำ สายนั้นเป็นเส้นเลือดคนพัทลุง คนเมื่อก่อนกินน้ำที่นั่น ผมเติบโตที่นั่น เดียวนี้เราไม่ได้กินน้ำตรงนั้น ที่คล้ายๆ ว่าเป็นน้ำสาบาน เราไม่ได้สาบานตรงนั้น ทุกวันนี้คนแก่งแย่งกันมาก

ผมเข้แวงเสวนา มาพูดกันแบบนี้ ผมพูดหยาบไปหน่อย เขาโกรธ ผมบอกว่าเมื่อท่านลงมาทำแล้วควรมีการติดตามผลด้วย

คลองลำปำเมื่อก่อนมีเรือล่องไปถึงคลองท่าแค เดียวนี้มีสิ่งปฏิกูลมาก คนที่มาจากที่อื่นก็ปล่อยสิ่งปฏิกูลลงไป

คุณชนพัฒน์ เหมือนจันทร์

สภากาแฟทำให้ผมมีโอกาสได้พูดคุยกับชาวบ้านมาก ผมขอชื่นชมว่าการพัฒนาต้องขับเคลื่อนด้วยคน น้องศุภกรติดตามการเมืองมาพอสมควร ผมอยากถามว่านักการเมืองที่เอารถไปขูดๆ แล้วเอาเครื่องทำแกงไปแจก ว่าเป็นใคร ให้น้องไปบอกต่อว่า นักการเมืองคนนี้อ่าไปเลือก นักพัฒนาที่เสนอตัวแล้วขาดจิตสำนึก อย่าให้เลือกเข้าไป ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมือง ถ้าต้องการเห็นวิถีชีวิตดีๆ ยังคงมีอยู่ อย่าไปเลือกนักการเมืองที่น้องศุภกรว่า

อาจารย์อารี รั้งสิโยภุญญ์

อยากให้เปิดประเด็นอื่นๆ ที่ช่วงเช้ายังไม่ได้พูดถึง เช่นเรื่องการใช้ประโยชน์ที่ดิน การท่องเที่ยว เราคิดว่าน่าจะมีแผนการท่องเที่ยวแบบไหน เรามีทรัพยากรอะไรบ้าง ประเด็นทั้ง 9 ประเด็นควรมีแผนครอบคลุมทั้งจังหวัด

คุณลิ้ม คงคำ

ผมจะพูดเรื่องประมงอีกครั้งครับ ผมมีความคิดว่า ที่ว่างที่จะทำมหาวิทยาลัยที่พนางดุง เมื่อมีถนนไปยังระโนด ที่ว่างนี้ผมอยากให้สร้างวิทยาลัยประมง เอาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติและสดมาไว้ที่นี่ ธุรกิจนี้จะเกิดแรงงาน มีอาชีพขึ้น มีโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ สามารถสร้างรายได้ให้กับคนลุ่มน้ำทะเลสาบตอนบน

เรื่องการศึกษา นอกจากจะไปศึกษาที่อื่น น่าจะมีวิทยาเขตเรื่องประมง

ทะเลน้อย เมื่อเข้าพูดเรื่องกระชูด เรายังไม่รู้ว่าจะตั้งที่ปลูกกระชูด ประชาชนยังไม่รู้ขอบเขตที่แน่นอน ที่ผ่านมากล่าวหาประชาชนว่าบุกรุก ต่อไปไม่ว่าลุ่มน้ำป่าพรุ ป่าชายเลน ป่าเศรษฐกิจกำหนดพื้นที่ให้ชัดเจน

คุณคงทอง

ในปี 2540 เกิดวิกฤต คนพัทลุงไม่สะท้อน เพราะเราอยู่ในภาคเกษตร คนพัทลุงจะผลิตส่งออกไปทั่วภาคได้ ภาคเกษตรของเราพัทลุงสามารถส่งลูกหลานไปเรียนหนังสือนอกพื้นที่ได้มาก คนพัทลุงมีการศึกษามาก แต่พัทลุงเองกลับไม่ได้ประโยชน์ เพราะว่าคนพัทลุงมีค่านิยมในด้านลบ เราผลิตมือป็นรับจ้างออกไปสู่ตลาด

การเกษตรทุกวันนี้มาถึงจุดอันตรายแล้ว เป็นผลจากที่เราใช้สารเคมี เนื่องจากรัฐณรงค์ให้เพิ่มผลผลิต ชาวนาใช้ปุ๋ยกันมาก ต่อไปพัทลุงน่าจะณรงค์ให้หันกลับมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์

ผู้ว่าซื้อโอเรานั้นให้พัทลุงเป็นแหล่งอาหาร ผมกลัวเรื่องนี้...12 เดือน พัทลุงมีน้ำใช้ 4 เดือนเท่านั้น ผมเป็นห่วงนโยบายท่านผู้ว่าฯ

ข้าวของเรามีซื้อมาก เช่น ข้าวสังหยด ดังไปถึงราชวัง ผลิตได้ผล หรือข้าวเล็บนก...ทุกวันนี้อันตรายเข้ามาในโซนนี้แล้ว เพราะปลูกข้าวไม่ได้แล้ว เหตุที่ว่ามีน้ำกร่อยเข้ามา ทำให้ข้าวเปื่อย 2 จุดนี้เป็นจุดขาย ถ้าเราไม่ฟื้นตรงนี้พัทลุงจะต้องสั่งข้าวจากข้างนอกเข้ามา ซึ่งปัจจุบัน 60 เปอร์เซ็นต์ เป็นแบบนี้แล้ว

เราอยู่ต้นน้ำ น้ำจะไหลลงทะเลสาบเราต้องเริ่มพัฒนาจากต้นน้ำไปปลายน้ำ ผมเห็นด้วยว่า อบต. มีบทบาทมาก ให้คงสภาพเดิม ตามข้อบังคับ ควรปลูกจิตสำนึก หรือให้มีหลักสูตรท้องถิ่นบรรจุในโรงเรียน ซึ่งแทนที่จะเน้นแต่เรื่องคอมพิวเตอร์ ครูจะต้องรู้เรื่องชุมชนของตนก่อนที่จะไปรู้เรื่องอื่น และรณรงค์ให้มีจิตสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติ

คนพัทลุงมีอายุยืน 100 กว่าปีหลายคนเพราะเราอยู่กับธรรมชาติ ดึกว่าเมืองที่อยู่กับอุตสาหกรรมมาก ผมภูมิใจที่เราเป็นเมืองเกษตร สิ่งแวดล้อมยังดี มีอากาศบริสุทธิ์ สิ่งเหล่านี้เราควรรักษาไว้ ปลูกฝังตั้งแต่เด็กๆ

นักการเมืองมีตัวอย่างที่ไม่ดีอยู่มาก อย่างรังนกเคียวนี้แย่งชิงกันมาก สร้างตัวอย่างไม่ดีให้เด็กเห็น ต่อไปจะมีการแข่งขันรุนแรง ต่อไปเราควรสกรีนไม่ให้คนชั่วมีอำนาจ

ไม่ระบุชื่อ

รอบบ่าย พอรู้เรื่องทำแผนแม่บทฯ ที่จะทำในอนาคต แผนทั้งหลายจะกระทบกับลูกๆ มากที่สุด การตัดสินใจของเรามีผลต่อคนรุ่นหลังมาก การจัดทำแผน เราควรมองศักยภาพพัทลุงว่ามีอะไรอยู่บ้าง

มีจังหวัดใดบ้างที่มีภูเขาดลอด มีแค่พัทลุง คนพัทลุงโชคดีเป็นเจ้าของทะเลสาบตัวจริงเพราะเป็นเจ้าของน้ำ เราจะทำอะไรให้ต้นน้ำจากเขาถึงเขาจันทร์ แบ่งพื้นที่ให้ชัดเจนว่าเขตภูเขายู่ตรงไหน เขตกลาง หมายถึง เขตทำนา ถนนเอเชีย คนเหล่านี้จำแนกอาชีพหรือยัง เขตที่สาม คือ เขตชายทะเล คนเมืองลงมีทิศทางพัฒนาไปทางไหน ไปทางอุตสาหกรรมหรือไม่ การเรียนๆ ไปเพื่อสร้างเมืองลงหรือไปสร้างเมืองอื่นๆ

พัทลุงเลี้ยงตัวเองด้วยอะไรเป็นหลัก ผมยืนยันว่าคนพัทลุงมีอาชีพหลัก คือ การเกษตร ประชากรหลัก คือ เกษตรกร การทำแผน คือ มุ่งไปทางการเกษตรเป็นหลัก

การเกษตรต้องไปสู่กระบวนการแปรรูปเป็นขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก หรือกลาง ที่ไม่กระทบ เพราะฉะนั้นอุตสาหกรรมใหญ่ไม่ควรสร้างที่นี่ แต่ถ้าเป็นการท่องเที่ยว หรือแปรรูปที่ไม่กระทบก็สามารถทำได้

พัทลุงเรามีวัฒนธรรมเข้มแข็ง มีของดีมาก เช่น กะลามะพร้าว มีมอเตอร์ไปต่างประเทศ มีวัดเขาอ้อ มีตำนานมหาอุปราชารักษาทะเลไว้ได้ ตรงนี้เป็นของดีของเราทั้งหมด

ปัญหาก็คือ คนที่กำหนดชะตากรรมของพัทลุงไม่ใช่คนพัทลุง เป็นคนของท้องถิ่น ผมไม่โทษภาครัฐ แต่จริงหรือไม่ที่รัฐคิดมาให้คนพัทลุงได้รับผลประโยชน์เท่าไร

อดีตที่ผ่านมา รายงานที่ไม่มีความจริงจะปรากฏอยู่บ่อย ทำอย่างไรให้คนพัทลุงได้มีปากเสียงในการพัฒนา สามารถกำหนดชีวิตของตน ได้อย่างเด็ดๆ ก็มีความคิดดีๆ สงสัยว่าคนเผ่าทำอะไร...เด็กคิดมาก คนเผ่าก็มีความคิดดีๆ มีมาก แต่ไม่มีโอกาสได้นั่งตรงนี้ เราจำเป็นต้องหาแหล่งภูมิปัญญาที่หลากหลาย

สรุป คือ การพัฒนาต้องเกษตรกรรมเป็นหลัก คนเมืองลุงต้องพึ่งตนเองได้

คุณปกรณ์ พงศ์เสถียร

ผมขอพูดเรื่องการท่องเที่ยว มีอยู่สิ่งหนึ่งคือหนังมโนราห์ เมืองพัทลุง เป็นไปได้ไหม หากว่ามีองค์กรไหนให้มีโรงมหรสพสักโรงอยู่ไม่ไกลถนนเอเชีย จัดโปรแกรมให้หนังตะลุง โนรา เข้าไปแสดงประจำ แล้วข้างๆ มีสินค้าโอท็อปมาขายด้วย โนรา หนังที่ว่าต้องเอาไปบรรจุหน่วยงานท่องเที่ยว ทั้งระดับประเทศและภาค เมื่อใส่ในโปรแกรมแจ้งให้ทัวร์ทราบ ประชาสัมพันธ์ให้ทราบ วันหนึ่งถนนสายเอเชียมีรถท่องเที่ยวมาก แต่ว่าไม่มีการแวะเข้ามา ถ้าหากเรามีโรงมหรสพอยู่ผมเชื่อว่าจะได้เผยแพร่วัฒนธรรมของเรา เกิดทุนหนัง โนรา ให้อยู่คู่กับเมืองลุงเรา

ผมเคยเสนอแผนงานนี้อยู่ในแผนยุทธศาสตร์ของผู้ว่าซีโอไอ แต่ไม่ปรากฏมีโครงการเข้าไปในแผนบูรณาการของจังหวัด

การศึกษาของเรา ผมว่าอาภัพที่สุด ป่าพะยอมบ้านเราตั้งพร้อมกับพิษณุโลก มีสภาพเหมือนกัน คือ ย้ายจากเมืองมาอยู่ที่ป่า ทุกวันนี้ไปดูอะ ไม่ว่าโลโก้ไหนๆ ก็เน้นการศึกษา แต่สถาบันอุดมศึกษาบ้านเรา มีที่ไหนบ้าง มหาวิทยาลัยสงขลามีชื่อพอสมควร แต่สถาบันการศึกษากลับไม่มี

คุณพิชัย ล้อจจา

ผมตั้งใจพูดการท่องเที่ยว สมาชิกได้พูดไปแล้ว เนื่องจากพัทลุงมีทรัพยากรมาก ไม่ว่าแม่น้ำ ภูเขา ถ้าแหล่งโบราณสถาน วัดเขียน วัด วัง มีมาก สภาพที่เป็นอยู่ตอนนี้การเหลียวแลจากภาครัฐมีน้อยมาก อยากให้ส่งเสริมสถานที่ให้เน้นการท่องเที่ยว เพราะลงทุนน้อย ถ้าทำได้มาก แต่สภาพชายทะเล ภูเขา ถ้าทำไปแะลำป่า เลียบปากพะยูน จะเห็นวิวเดินเป็นฝูงๆ วิวคันรยยนต์ไม่กลัวแล้ว แต่บนถนนขี้นัวมีตลอด

โบราณวัตถุ โบราณสถาน ที่วัดเขียนบางแก้วมีคนไปทำลายสมบัติโบราณในวัดหมด นี่ไม่ใช่เรื่องคนมาแต่เป็นคนที่ใช้ลูกขวาน ผูกผ้ายันต์เรียบร้อย ตั้งใจทำลายสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในพัทลุงไปมาก ทางกรมเมืองพัทลุงไม่ทราบคิดอย่างไร

ผมอยากให้ทางแผนแม่บทฯ ให้มีแผนที่เน้นการพัฒนาคน ให้มีคุณสมบัติ มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะขายการท่องเที่ยว

การพัฒนาภูมิทัศน์การท่องเที่ยว เมื่อเข้าพูดเรื่องทะเลน้อย รีสอร์ท สวนอาหารต่างๆ ล้วนทิ้งขยะลงทะเลน้อยทั้งสิ้น หน่วยงานราชการก็อยู่ใกล้ๆ ไม่ทราบว่าทำอะไรอยู่

การพัฒนานั้นควรให้เน้นถึงการดูแล อนุรักษ์ปรับปรุงให้ดีขึ้น และควรพัฒนาเส้นทางคมนาคมไปยังแหล่งท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นถ้ำ ภูเขา ให้เป็นถนนเทศบาล

อีกแผนหนึ่ง ผมอยากให้มีแผนเกี่ยวกับความปลอดภัยทั้งของคนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยว อยากให้มีแผนฟื้นฟูวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะศิลปินที่เราภูมิใจมาก ในจังหวัดเรามีโรงเรียนหนังตะลุง อยากให้ส่งเสริมแบบนี้ และให้มีการฟื้นฟูวิถีชีวิตของชาวบ้านให้ย้อนกลับไปสู่อุดมคติเป็นตัวอย่าง เป็นแหล่งศูนย์สาธิต ว่าคนเมื่อก่อนเป็นแบบนี้ ไว้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

คุณสุจินต์ ละมุสิก

ขอสนับสนุนการท่องเที่ยว อาจารย์ปรกรณ์ว่าอยากดูหนัง มโนราห์ ผมเคยประชุมเรื่องแผน บ้านเรามีที่พอสมควร น่าจะตั้งตลาดกลาง นครศรีธรรมราชทำได้ เราก็น่าจะทำได้ มีตลาดกลาง แล้วก็มีตลาดผัก มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีหนัง มโนราห์ ให้ดู เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

พลังเน้นการเกษตร ทำนาทำไร่ เป็นบ่อข้าวบ่อน้ำไปขายสตูล นราธิวาส แต่ข้าวที่กินเรากลับสั่งมาจากยโสธร

สถานที่ท่องเที่ยว น้ำตกนี้มีมาก ถ้ำน้ำร้อน ถ้ำธรรมชาติมาก เขาบอกว่าบ้านเราคือครัวโลก ส่งไปให้ภาคใต้ตอนล่างได้กิน

ปี 2528 ได้งบประมาณมา นายกฯ ชาติชายบอกว่าให้ทำถนนรอบทะเลสาบให้เสร็จ รพช.ไปทำมาแล้วก็ขัดแย้งกับเขตอนุรักษ์ ถูกจับ แสดงว่ารัฐบาลเดียวกันแต่ทำงานไม่ประสานกัน สูญเสียงบประมาณ คลัง แนวคิดของนายกฯ บอกว่า พัทลุงเป็นเมืองสะอาด การท่องเที่ยวยังบริสุทธิ์ นีมหาวิทยาลัยคิดจะตั้งถึง 2 แห่ง แย่งสถานที่ตั้งกันไม่รู้ว่าจะเกิดเมื่อไร

การส่งเสริมการท่องเที่ยวตัวหนึ่ง คือ ชีวิตและทรัพย์สิน เราลวกกันมาก ถนนหนทางก็ไม่เรียบร้อย ทรัพยากรดิน อุทยานธรรมชาติให้มีเลย

ขอฝากว่าแผนที่ดำเนินการนี้ อยากให้พัทลุงเป็นเมืองท่องเที่ยว มีตลาดกลาง หนังตะลุง มโนราห์ ให้ได้ดู

คุณยุทธนา ยุวสิทธิ์

ผมมาจากชลประทาน ผมให้เจ้าหน้าที่มาตั้งแต่เช้า มาร่วมรับฟัง ผมเองไม่ใช่คนพัทลุงก็จริง แต่เป็นเขยพัทลุง ที่ไม่ได้พูดตอนเช้า เพราะว่าอยากฟังก่อน

เท่าที่นั่งฟังอยู่ การพัฒนานั้นมีทั้งข้อดีและเสียขึ้นอยู่กับว่าเราจะเลือกเอาสิ่งใดมาพูด ผมได้ความคิดมาอย่างหนึ่ง หลังจากฟังคุณอ้อมบอกว่าชลประทานไม่คิดเลย พัทลุงเป็นเมืองเกษตร มีการใช้น้ำมาก การกั้นคลองด้วยธรรมชาติของรัฐในการที่ถนนจะช่วยทำงาน ซึ่งให้เห็นผลเสียของการชลประทานก่อนที่จะขอแหล่งน้ำจากชลประทาน ผมอยากขอที่อยู่คุณอ้อม เพื่อจะได้ปรึกษาในการทำงานต่อไป เพื่อให้ได้ตามความต้องการของคนพัทลุงต่อไป

แผนงานการจัดทำของเราอยู่หลายจุด ดำเนินการไปตามความเหมาะสม โครงการพระราชดำริบ้าง มีการวางแผนล่วงหน้าโดยเฉพาะชลประทานขนาดเล็ก แต่ในเบื้องต้นก็ทำตามความต้องการของชาวบ้านด้วย

อดีตกับปัจจุบันไม่เหมือนกัน ปัจจุบันการมีส่วนร่วมของประชาชนมีมากขึ้น

ทุกวันนี้ คนที่ต้องการน้ำคือคนที่มีนาอยู่ข้างล่าง คนเชิงเขาไม่ต้องการ ยกตัวอย่างอย่างเขาแก้ว เมื่อมีการประชุม เมื่อชาวบ้านไม่ต้องการก็ไม่ทำ ไม่ฝืนความต้องการ

คุณอ้อม ประนอม

ผมคิดว่าที่เราได้แลกเปลี่ยนอย่างมีคุณค่า การพัฒนาใดๆ ตามทัศนะหนึ่งทัศนะใด โดยเฉพาะราชการ เมื่อมีความต้องการของประชาชน ต้องสนองความต้องการอย่างเข้าใจว่าทำแล้วจะเกิดประโยชน์แก่ใคร อย่างไร เฉลี่ยประโยชน์อย่างไร เมื่อเขายอมรับ นักพัฒนานั้นจะสร้างความชุ่มฉ่ำให้กับประชาชน

การศึกษาน่าจะได้รับการพัฒนาจึงนำมาเสนอกับประชาชน ผมฟังเสียงประชาชนแล้ว โดยเฉพาะระโนด ไม่มีข้อใดที่จะมาได้แย้งกับประชาชน โดยเฉพาะกรมชลประทาน เมื่อเขาประมวลแล้วว่าเขาไม่ต้องการ แล้วเรายังคิดค้นที่จะพัฒนา ผมอยู่ราชการบอกได้เลยว่าการพัฒนาของรัฐไม่นึกถึงจิตใจของประชาชน

ผมอยากเห็นหน่วยงานของรัฐประนีประนอม อย่าเอาแต่ใจ ให้นึกถึงจิตใจประชาชน ให้นึกถึงพระราชดำรัสของในหลวง

ที่ผ่านมา เราพัฒนาอยู่บนพื้นฐานของสิ่งที่เราไม่ได้คิด แผนแม่บทฯ มารับฟังแต่กรอบ มีหมดแล้วทุกเวที ถ้าเอาหัวใจมาพูดกัน ชาวบ้านทำด้วยหัวใจ ราชการไม่มีเงินไม่ทำ

คุณจรรยา พงสาดาน

ขออนุญาตพูดรอบสองครับ พัทลุงเราต้องการอะไรกันแน่ ผมขอแนะนำเรียนประเด็นเรื่องที่ดิน ผมว่าเป็นเรื่องวัฒนธรรมที่เราหมั่นขึ้นอยู่ เพราะช่วงหนึ่งเราอยากเป็นนิคมสักกิน ที่ดินเอาไปทำอุตสาหกรรม ทำให้ที่ดิน แหล่งน้ำ ถูกทำลายหมด

เมื่อก่อนคนพัทลุงไม่ต้องสอนให้ปลูกต้นไม้ เราปลูกได้หมด ผมอยากเรียนว่าการใช้ที่ดินควรนำไปใช้ในเรื่องเกษตรกรรมเท่านั้น

ในหลวงเคยรับสั่งว่าพัทลุงเป็นอู่น้ำ เราทำอย่างไรให้กลับมาเหมือนเดิม การเป็นครัวโน้นครัวนี้ให้เลิกฝืน เพราะเกินศักยภาพ เพราะการทำครัวโลก เกษตรกรไม่สามารถทำอาชีพอื่นได้เลย ทำอย่างไรให้มีความเหมาะสม

พัทลุงมีแหล่งท่องเที่ยวหลายแหล่ง แต่ก็น่าวิตก แหล่งน้ำตกในพัทลุง ถ้าเราขึ้นสูงไปสักกิโลบน น้ำตกเหลือแต่น้ำ ปลูกยางหมดแล้ว เมื่อเข้าไปในเขตรับผิดชอบของ อบต. กลิ่นขยะเหม็นปวกหั่ว แหล่งธรรมชาติที่บรรพบุรุษให้มา เราไม่สามารถรักษาไว้ได้

ผมขอตั้งข้อสังเกต มี 4 ประการที่ควรคำนึงถึง คือ

- (1) เรื่องนโยบายภาครัฐ ท้องถิ่น ต้องมีความชัดเจน
- (2) การบริหารจัดการ ถ้าไม่มีความโปร่งใส ก็ไม่ได้
- (3) กฎหมายรองรับ สิ่งต่างๆ ที่เราเสนอไปก็ไม่มีประโยชน์หากไม่มีกฎหมายรองรับ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่ม ชมรม หากไม่มีกฎหมายรองรับก็สูญเปล่า
- (4) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ประชาชนให้มากที่สุด

อาจารย์สุภาภย์ อินทองคง

ขอพูดในนามคนพัทลุง เพื่อให้เข้าประเด็น จากแผ่นพับในข้อที่ 4 บอกว่าเพื่อต้องการดำเนินการให้อยู่ในแผน ทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ในการบริหาร

พัทลุงมีทรัพยากรมาก ขาดแต่วิธีการในการจัดการเพื่อให้เกิดผลกับพื้นที่ เรามีนามากมาย แต่ข้าวกลับส่งมาจากอีสาน ผมมองว่าจุดอ่อนของเราในการพัฒนาประเทศมี 2 ตัว คือ วิธีคิดของรัฐ หากความเป็นอิสระไม่ได้ รัฐมนตรี รัฐบาลเองก็ไม่มี และขาดกระบวนการในการจัดการ คนที่มาพูดในเวทีนี้มีอำนาจในการจัดการหรือเปล่า

เราไม่มีกระบวนการมีส่วนร่วมจริง คนที่มานั่งไม่มีอำนาจในการจัดการ เขาหลอกให้มาพูด นี่พูดแบบคุณอ้อม

ผมยังเชื่อว่าตอนนี้เขาคิดกันเรียบร้อยแล้วว่าจะทำอะไร ผมถามเวทีว่า หลังแผนเสร็จเราสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างไรบ้าง

ในภาคประชาชน พื้นที่ลุ่มทะเลสาบคนพัทลุงต้องติดตามเรื่องนี้ กระบวนการภาคประชาชนต้องติดตามให้ถึงที่สุด

คุณกฤษ (ตัวแทนนักเรียน)

พวกเราไม่มีอำนาจในการจัดการก็จริง แต่เรามีพลังในการร่วมมือกันสร้างเครือข่ายในการเปลี่ยนแปลง ตัวพลังนี้มีค่ามากกว่าอำนาจ ทุกคนร่วมมือกันก็เป็นพลังที่มีมาก

อาจารย์จรรุญ หยุดทอง

อำนาจที่แท้จริง คือ ความรู้ เวย์นี้ไม่ใช่เวทีมาหลอกกัน เพราะไม่คุ้มเท่าไร การจัดเวทีค่อนข้างเครียด เราจะพูดแต่เรื่องจริงกัน สิ่งที่เป็นข้อกังวล ผมก็กังวล สิ่งที่เราอยากทำคือให้เวทีสำหรับพี่น้อง พัทลุงมีคนเป็นแสน เวย์นี้มีตัวแทนแค่ร้อยคน จะได้เป็นการจับโกหกว่าใครรู้จริงใครรู้ไม่จริง อำนาจผมไม่กลัว ความไม่รู้คือสิ่งน่ากลัว

เวทีตรงนี้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างโอกาสให้กับพี่น้อง

คุณเปลื้อง ประชาชาติ

ผมติดใจอยู่หลายประเด็น มาดูวัตถุประสงค์อีกครั้ง มีอยู่ 4 ข้อ (อ่านวัตถุประสงค์) ข้อ 3 ผมเข้าใจไม่รู้ตรงกันหรือไม่ ผมไม่เห็นเรื่องการศึกษา ถ้าอยู่ในเรื่องสังคมแล้วก็ขอภัยด้วย มันปนอยู่แยกไม่ออก เป็นไปได้ไหมให้มีการทบทวนว่า ถ้าเห็นว่าการศึกษาคือสำคัญ ใส่ตรงนี้เข้าไป อยากพูดเรื่องนี้แต่ก็พูดไม่ได้ ในใจผมการศึกษาคือสำคัญที่สุด

การพัฒนาทะเลสาบจะไม่สำเร็จหรอกครับ หากเราพัฒนาทะเลสาบด้านเดียวไม่พัฒนาคน คือ คนทั้ง 3 จังหวัด ให้คนมีความรู้ความเข้าใจ มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินชี้ชัด และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การศึกษาเป็นหัวใจ

การกินต้องเตรียมอาหาร การปลูกพืชต้องเตรียมดิน ถ้าจะพัฒนาการต้องพัฒนาคน เราจะพัฒนาทะเลภูเขา ไม่ใช่เรื่องง่าย เราจะตายเพราะเรื่องนี้

ก่อนทะเลสาบปิด แถวบ้านเราเป็นชุมทางการเดินเรือ การค้าขายทางทะเลที่ยิ่งใหญ่ที่สุดเลย แถวบางแก้ว ทะเลสาบด้านในนี้แหละ พอทะเลปิด สงขลาเกิด นักภูมิศาสตร์บอก ความยิ่งใหญ่ตรงนี้มีมาก ในภาคใต้มีแห่งเดียวครับ

เราต้องมีหลักสูตรท้องถิ่นหรือระดับชาติก็แล้วแต่ ต้องมี คนที่ขาดโอกาสมากคือคนที่อยู่นอกโรงเรียน ขาวนาขาวไร'ไม่มีความรู้ คนที่จนที่สุดคือคนริมเล เสียเปรียบมาก พื้นที่ยากจน ตำบลยากจน หมู่บ้านยากจน พัทลุงมีเต็มไปหมดเลย ตรงนี้เป็นข้อมูลที่สำรวจไว้เรียบร้อยแล้ว การศึกษาต้องมี โดยเฉพาะเขตพื้นที่ต้องตอบเรื่องทะเลสาบให้ได้ ปลาที่มีชนิด ตำบล หมู่บ้าน ต้องรู้ให้หมด ถ้าเขารู้เรื่องภูเขาหมดก็ได้ดอกเตอร์เลยครับ

เราไปเรียนรู้เรื่องไกลตัว พระพุทธเจ้าบอกว่าให้เราเรียนรู้ตัวเอง สิลหาข้อให้ศึกษาทุกข้อแต่เราไม่เคยศึกษาเลย เพราะศึกษาก็เกิดการเรียนรู้ ผมเชื่อว่าทุกวันนี้ไม่ใช่การศึกษาที่แท้จริง

การศึกษาในพื้นที่ การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องมีครับ

คนทั่วไปต้องอ่านออกเขียนได้ อายุ 45 ขึ้นไปก็ต้องมาเข้าโรงเรียน ให้ปรับตัวอุปสรรคใส่การศึกษาลงไป ทั้งกว้างและลึก ทะเลอยู่ได้ คนอยู่ไม่ได้ ไม่ผ่าน ทะเลอยู่ได้ คนอยู่ได้ จึงจะผ่าน

ไม่ระบุชื่อ

ตั้งแต่มาจนถึงเวทนี้ ได้เห็นลูกหลานอยู่ตรงนี้ ดีใจครับ เห็นพลังบริสุทธิ์ดีใจครับ ผมยังยืนยันว่าทรัพยากรที่มีค่าที่สุด คือ คน อยากฝากให้คนรุ่นใหม่เข้าถึงข้อเท็จจริงให้มากที่สุด ผมไม่แคร์ว่าใครเป็นนักการเมือง รัฐมนตรี แคร์แต่คนที่ทำให้นักการเมืองคิดอย่างไร เพราะนี่คือคนกำหนด

ขณะนี้ผมอยู่ป่าพะยอม ที่มหาวิทยาลัยทักษิณตั้งอยู่ พัทลุงมีที่ดินสาธารณะประโยชน์มาก ที่ดินที่เป็นเอกสารสิทธิ์มีน้อย ที่ดินพัทลุงมีเจ้าของหมดแล้ว คำว่าเขตอนุรักษ์เขียนไม่หมด ต้องบอกว่าอนุรักษ์ไว้เพื่อ...

ตำบลบ้านพร้าวเรามีที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์มาก การเข้าไปถือครองอันตรายมาก คนที่มีอำนาจก็เข้าไปครอบครองสิ่งเหล่านั้นแล้ว กฎหมายจัดการคนมีอำนาจไม่ได้ นี่เป็นอันตรายสำหรับพัทลุง

พัทลุงเป็นจุดยุทธศาสตร์หลักของภาคใต้ คนพัทลุงที่เป็นเกษตรกรที่ยากไร้จะสู้พลังเหล่านี้ไม่ได้ การปฏิรูปที่ดินของพัทลุงที่เป็นที่สาธารณะเอามาสกกรินให้หมด ว่าใครถือครองอยู่ แล้วนำมาจัดสรรการถือครอง เรื่องที่ดินสงวนที่มีเจ้าของจะทำให้เกิดความแตกแยก

ก่อนปฏิรูปแก้ปัญหาการถือครองที่ดินให้ได้ก่อน

อาจารย์อารี รั้งธิโยกฤษฎ์

จัดการแบ่งเขตพื้นที่ที่ดินให้ชัดเจน อย่าปล่อยให้คาราคาซัง ไข่มุข

ไม่ระบุชื่อ

หลายประเด็นที่คิดเหมือนกับหลายคน ยังมีอีกเรื่องที่ยังไม่พูดถึง คือ บทบาทของเยาวชนครับ ทำอย่างไรให้เขามีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วย นอกจากผู้ใหญ่ทำแล้ว น่าจะมีเด็กเข้าร่วมด้วย

ผมมีโอกาสเข้าพูดคุยกับเด็กนักเรียนรอบทะเลสาบ เราคิดว่าโอกาสที่จะสร้างเครือข่ายของเด็กเป็นไปได้ ผมเชื่อว่าเด็กกลุ่มนี้ทั้ง ม. ต้น ม. ปลาย ไม่เป็นอันตรายทางความคิดเท่าใด เด็กไม่มีเวที การจัดเวทีควรนึกถึงเด็กๆ ด้วย จะได้ลดปัญหาสังคมไปด้วย

คุณวิชาณี ศรีคง

รอบสองแล้วนะคะ ดิฉันขอสนับสนุนแนวคิดส่งเสริมการท่องเที่ยว ดิฉันเป็นเด็กพัทลุงคนหนึ่ง ถามว่ารู้แหล่งท่องเที่ยวที่ไหน ขอตอบว่าบางแหล่งก็ไม่เคยรู้ว่าเป็นอย่างไร ถ้ามีการจัดทำเป็นแหล่งท่องเที่ยว มาถ่ายภาพที่ดีที่สุด แต่ความเป็นจริงยังไม่ได้พัฒนาสักเท่าไร ทั้งเขาอกทะลุ เขาเจ็ดยอด เขาพรหมณีย์ ทะเลน้อย เมื่อไปดูสภาพที่จริงแล้ว บางแห่งสกปรกมาก ไม่มีความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

แหล่งวัฒนธรรมก็มีอยู่ในโรงเรียนสตรีพัทลุง ดิฉันอยากถามว่าทำไมพัทลุงจึงยากจนที่สุด

คุณจิราวุฒิ ปานเพชร

อยากพูดถึงแหล่งท่องเที่ยว ผมได้เห็นแหล่งท่องเที่ยวที่ชัยบุรี ผมไปแล้ว เห็นแต่ป้าย แต่ไม่รู้สถานที่จริงอยู่ที่ไหน คือ ถ้าน้ำครับ บรรยายไว้สวยงามมาก มีหินย้อย มีแต่ป้าย แต่ของจริงไม่เคยเห็นครับ

ผมกำลังทำประวัติชุมชนชัยบุรี ถามว่าถ้าน้ำอยู่ที่ไหน เวียนอยู่เป็นชั่วโมงแต่หาไม่พบ สถานที่นั้นอยากให้ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ใช้ประโยชน์มากที่สุดครับ

อาจารย์อารี รังสิโยกฤษฎ์

คิดว่าเป็นเวลาสมควรแล้วครับ ผมในนาม 3 สถาบันขอขอบคุณพี่น้องที่มาให้ความเห็น มีรายละเอียดมากครับ ขอขอบคุณ อาจารย์สานิตย์ โรงเรียนสตรีพัทลุงครับ

สรุปประเด็นจากเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
วันพุธที่ 3 ธันวาคม 2546 ณ โรงเรียนสตรีพัทลุง

(ประเด็นที่สรุปข้างล่างนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม ไม่ใช่ความคิดเห็นของคณะผู้ศึกษา)

1. ป่าต้นน้ำ

ประเด็นปัญหา

- พื้นที่ป่าลดน้อยลง
- ปัญหาพื้นที่ป่าไม่ชัดเจน

แนวทางแก้ปัญหา

- เพิ่มป่าให้อุดมสมบูรณ์เหมือนอดีต
- กำหนดพื้นที่ให้ชัดเจน ปกป้องประชาชนบุกรุก
- ปลูกป่าเพื่อสร้างความสมบูรณ์

2. ทรัพยากรดิน และการใช้ที่ดิน

ประเด็นปัญหา

- ปัญหาการใช้ปุ๋ยเคมี
- ปัญหาการถือครองที่ดินสาธารณะ

แนวทางแก้ปัญหา

- กลับมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์
- แก้ปัญหาการถือครองที่ดิน และปฏิรูปที่ดินของพัทลุง ที่ใดเป็นที่สาธารณะให้นำมาตรวจสอบให้หมดว่ามีใครถือครองอยู่แล้วนำมาจัดสรรการถือครอง

3. ทรัพยากรน้ำ

ประเด็นปัญหา

- คลองทำแค ไม่มีน้ำใช้ รวมทั้งน้ำเน่าเสียจากการทิ้งขยะ
- หน้าฝนมีน้ำมาก แต่หน้าแล้งขาดแคลนน้ำ
- คลองตื้นเขิน และไม่ได้รับการดูแลแก้ไข เช่น ที่ ตำบลชะม่วง และตำบลควนขนุน
- มีการปลูกไม้ไผ่รุกคลอง เพื่อให้ได้ที่ดินงอกเพิ่มขึ้น
- ชาวบ้านปล่อยน้ำเสียลงไปในคลองเขตเทศบาล
- สภาพคลองเปลี่ยนไป น้ำไม่ไหล ไม่ใสเหมือนเดิม
- การสร้างคันกั้นน้ำ เชือกกันดินน้ำ ขวางทางน้ำไม่ให้ไหลตามธรรมชาติ ทำให้น้ำแห้ง และลำคลองอุดตัน
- การใช้น้ำอย่างไม่รู้คุณค่า ทำให้ขาดแคลนน้ำในช่วงหน้าแล้ง

แนวทางแก้ปัญหา

- ถักนํ้าบนเขาเฉพาะในช่วงหน้าฝน ถึงหน้าแล้งค่อยปล่อยลงมา โดยทำเป็นเขื่อนเล็กๆ ถักเป็นจุดๆ
- พัฒนาคล่องทั้งหมด เอาสิ่งปลูกสร้าง และปลูกป่าสาธุ
- ใช้นํ้าอย่างประหยัด เช่น ระบบนํ้าหยด ยกเว้นการทำงานที่ต้องใช้ระบบนํ้าซึม
- ใช้วิธีตามธรรมชาติให้นํ้าดันนํ้ากันเอง พอฝนตกแรงนํ้าจะดันนํ้าจืดเข้ามาเอง หรือเก็บนํ้าไว้ที่ต้นนํ้าบนเขา แล้วเดินท่อไต่ดินนำมาใช้ ก็ช่วยให้หน้าแล้งจะดันนํ้าเต็มไปได้
- ทาง อบจ. และ อบต. ต้องร่วมกันในการแก้ปัญหานํ้าแล้ง และขยายคลองให้เหมือนเดิม

4. ทรัพยากรประมงประเด็นปัญหา

- การใช้เครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมาย
- การจับปลาในฤดูวางไข่

แนวทางแก้ปัญหา

- ออกกฎหมายห้ามใช้เครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมาย
- ออกมาตรการไม่ให้จับปลาในฤดูวางไข่

5. การท่องเที่ยวแนวทางแก้ปัญหา

- ทำเขื่อนเป็นที่ท่องเที่ยว
- การพัฒนาควรให้เน้นการดูแล อนุรักษ์ปรับปรุงให้ดีขึ้น และควรพัฒนาเส้นทางคมนาคมไปยังแหล่งท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นถ้ำ ภูเขา ให้เป็นถนนเทศบาล
- ให้มีแผนเกี่ยวกับความปลอดภัยทั้งของคนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยว

6. สิ่งแวดล้อม ศิลปกรรมแนวทางแก้ปัญหา

- ให้มีแผนฟื้นฟูวิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลป
- ให้มีโรงเรียนหนังตะลุง และมีการฟื้นฟูวิถีชีวิตของชาวบ้าน

7. การบริหารจัดการแนวทางแก้ปัญหา

- ต้องมีความชัดเจนในเรื่องนโยบาย ภาครัฐ และท้องถิ่น
- ให้มีความโปร่งใส ในการบริหารจัดการ
- สิ่งต่างๆ ที่เสนอไป ต้องการให้มีกฎหมายรองรับ และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

8. ประเด็นอื่นๆ

- บรรจุพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบเป็นหลักสูตรการศึกษา
- การพัฒนาคนต้องทำควบคู่กับการพัฒนาทะเลสาบ

**รายชื่อผู้เข้าร่วมเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
วันพุธที่ 3 ธันวาคม 2546 ณ โรงเรียนสตรีพัทลุง**

1. คุณคงทอง							
2. คุณกฤษ							
3. คุณวินัย	โคกพ่วง						
4. คุณสมเสริม	ชูรักษ์						
5. คุณยุทธนา	ยูวสิทธิ						
6. คุณชำนาญ	เรืองจันทร์	123	ม. 8	ต. เขาเจ็ยก	อ. เมือง	จ. พัทลุง	
7. คุณถวิล	สุวรรณลิขิต	-	ม. 3	ต. ท่ามิหรำ	อ. เมือง	จ. พัทลุง	
8. คุณคล่องพล	มูลเอก	75/1	ม. 3	ต. ท่ามิหรำ	อ. เมือง	จ. พัทลุง	
9. คุณประทุม	เรืองฤทธิ์	3/1	ม. 5	ต. นาท่อม	อ. เมือง	จ. พัทลุง	
10. คุณसानิตย์	เพชรแก้ว	42/4	ม. 10	ต. ดำนาน	อ. เมือง	จ. พัทลุง	
11. คุณสุนัย	สุขกอบ	1	ม. 3	ต. ควนมะพร้าว	อ. เมือง	จ. พัทลุง	
12. คุณบุญรัตน์	ไถ่กสิกรรม	47	ม. 9	ต. ลำปำ	อ. เมือง	จ. พัทลุง	
13. คุณเปรี๊ยะ	ประชาชาติ	31/1	ม. 2	ต. ท่าแค	อ. เมือง	จ. พัทลุง	
14. คุณจรรยา	พงศาปาน	24	ม. 10	ต. ชะมวง	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง	
15. คุณประสพศักดิ์	สอสมการณ์	-	ม. 9	ต. ชะมวง	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง	
16. คุณมาโนช	พุดแก้ว	4	ม. 9	ต. ควนขนุน	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง	
17. คุณลิ้ม	คงคำ	3	ม. 9	ต. ควนขนุน	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง	
18. คุณจำเนียร	พงศาปาน	160	ม. 3	ต. พนมวังค์	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง	
19. คุณปานศักดิ์	ถาวรรัตน์	107	ม. 7	ต. พนางตุง	อ. ควนขนุน	จ. พัทลุง	
20. คุณศิริศักดิ์	สังหะพล	57	ม. 8	ต. หานโพธิ์	อ. เขาชัยสน	จ. พัทลุง	
21. คุณพิชัย	สัจจา	14	ม. 5	ต. จงถนน	อ. เขาชัยสน	จ. พัทลุง	
22. คุณสมนึก	พรรณศักดิ์	340	ม. 12	ต. โคกม่วง	อ. เขาชัยสน	จ. พัทลุง	
23. คุณปกรณ์	พงศ์เสถียร	19/22	-	-	อ. เมือง	จ. พัทลุง	
24. คุณวิจิตร	ขันพิพัฒน์	79	-	-	อ. เมือง	จ. พัทลุง	
25. คุณอ้อม	ประนอม	59	-	-	อ. เมือง	จ. พัทลุง	
26. คุณธำรณ	บุญประสาท	4	-	-	อ. เมือง	จ. พัทลุง	
27. คุณชาญชัย	สรรพากร	611	-	-	อ. ปากพะยูน	จ. พัทลุง	
28. พระครูถาเดิม		วัดเขียนบางแก้ว			อ. เขาชัยสน	จ. พัทลุง	
29. พระครูอินทรรัตน์		วัดปากพล			อ. บางแก้ว	จ. พัทลุง	
30. คุณจิราวุฒิ	ปานเพชร	โรงเรียนสตรีพัทลุง			อ. เมือง	จ. พัทลุง	

31. คุณบงกชรัตน์	ศุภเกษร	โรงเรียนสตรีพัทลุง	อ. เมือง	จ. พัทลุง
32. คุณฐิตารัตน์	บัวศรี	โรงเรียนสตรีพัทลุง	อ. เมือง	จ. พัทลุง
33. คุณวิชาณี	ศรีคง	โรงเรียนสตรีพัทลุง	อ. เมือง	จ. พัทลุง
34. คุณจันทน์	สิทธิมาพ	โรงเรียนสตรีพัทลุง	อ. เมือง	จ. พัทลุง
35. คุณศุภกร	ไกรแสง	โรงเรียนสตรีพัทลุง	อ. เมือง	จ. พัทลุง
36. คุณจินตนา	เส็งนนท์	โรงเรียนสตรีพัทลุง	อ. เมือง	จ. พัทลุง
37. คุณขวัญชัย	ชูไฟ	โรงเรียนสตรีพัทลุง	อ. เมือง	จ. พัทลุง
38. คุณปณิทร	อินทรักษา	โรงเรียนสตรีพัทลุง	อ. เมือง	จ. พัทลุง
39. คุณสุทัศน์	ท้อเอียด	โรงเรียนสตรีพัทลุง	อ. เมือง	จ. พัทลุง
40. คุณนงนุช	อภิวรรณ	โรงเรียนวัดชุมประดิษฐ์	อ. เมือง	จ. พัทลุง
41. คุณศุภชัย	ชนะสงคราม	โรงเรียนพัทลุงพิทยาคม	อ. เมือง	จ. พัทลุง
42. คุณวินัย	คงพ่วง	โรงเรียนวัดแหลมโดนด	อ. ความขนุน	จ. พัทลุง
43. คุณพัลลภ	รัชฎาเทพ	เทศบาลเมืองพัทลุง		
44. คุณฉัตร	บัวบาน	สมาคมพัฒนาชุมชนภาคใต้		
45. คุณชีพ	รุ่งมณี	เทศบาลตำบลมะกอกเหนือ		
46. คุณสมเกียรติ	สายทิ	ชุมชนเทศบาลมะกอกเหนือ		
47. คุณวิชัย	มงคล	ชุมชนเทศบาลมะกอกเหนือ		
48. คุณเอกชัย	ถาวรวงศ์	สมาชิกรัฐสภาจังหวัดสงขลาเพื่อการปฏิรูปการเมือง		
49. คุณสน	แก้วบุญสง	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย		
50. คุณสมลดา	สุขคำ	สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลน้อย		
51. คุณสุจิตรา	พวงพวา	สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทะเลน้อย		
52. คุณธนพัฒน์	เหมือนจันทร์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง		
53. คุณสุจินต์	ละมุลิก	องค์การบริหารส่วนตำบลตำนาน		
54. คุณเศรษฐินี	ช่วยเนื่อง	องค์การบริหารส่วนตำบล ต. เกาะเต่า		
55. คุณสมมิตร	โชคเจริญผล	เทศบาลเมืองพัทลุง		
56. คุณसानิตย์	นพนิช	สำนักทางหลวงที่ 15 (สงขลา)		
57. คุณสมนึก	เชียรอุ่น	สำนักทางหลวงที่ 15 (สงขลา)		
58. คุณอุทรรณา	นวยะชิต	โครงการชลประทานพัทลุง	อ. เมือง	จ. พัทลุง
59. คุณเอกวิทย์	จ่อประดิษฐ์	โครงการชลประทานพัทลุง	อ. เมือง	จ. พัทลุง
60. คุณนันทพร	จันทร์สุกหิรัญ	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz		
61. คุณอรุณรัตน์	แสงละออง	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz		
62. คุณอรุณชัย	หุมนศรี	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz		
63. คุณปิยะ โชติ	อินทนิवास	หนังสือพิมพ์โพกัสภาคใต้		
64. คุณสุภาภย์	อินทองคง	มหาวิทยาลัยทักษิณ		
65. คุณจรรณ	หุยกทอง	สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ		
66. คุณอารี	รังสีโยกฤษฎ์	สถาบันราชภัฏสงขลา		

67. คุณสุเทพ	ทิพย์ธारा	สถาบันราชภัฏสงขลา
68. คุณวีระวุธ	ชุมช่วย	สถาบันราชภัฏสงขลา
69. คุณวินิจ	ชมนุรักษ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
70. คุณวิชัย	กาญจนสุวรรณ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
71. คุณวิเชียร	จากุพนธ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
72. คุณศักดา	โชโต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
73. คุณดุสิตา	แก้วสมบูรณ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
74. คุณรุ่งรัตน์	เจริญวิศาล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บรรยากาศในห้องประชุม

อาจารย์จรรุญ และอาจารย์อารี กล่าวเปิดเวทีฯ

การแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม (1)

การแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม (2)

การแสดงหนังตะลุง

การรำโนราห์

ลักษณะป่าชายเลน

ต้นลำพู ในป่าชายเลน